

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priştine, 5 Aralık 2011
Nr. Ref.: AGJ 163/11

MAHKEME KARARI

Dava No: KI 108/10

Başvurucu

Fadil Selmanaj

Kosova Yüksek Mahkemesinin A.nr. 170/2009 sayı ve 25 Eylül 2009 tarihli kararının Anayasaya uygunluğunun değerlendirilmesi

KOSOVA CUMHURİYETİ ANAYASA MAHKEMESİ

Aşağıdaki yapıdadır:

Enver Hasani, Başkan
Kadri Kryeziu, Başkanvekili
Robert Carolan, Yargıç
Altay Suroy, Yargıç
Almiro Rodrigues, Yargıç
Snezhana Botusharova, Yargıç
Ivan Čukalović, Yargıç
Gjyljeta Mushkolaj, Yargıç
Iliriana Islami, Yargıç

Başvurucu

1. Başvurucu, Mitroviça mukimi Bay Fadil Selmanaj'dır.

İtiraz edilen karar

2. Başvurucu, Kosova Yüksek Mahkemesinin, kendisine 18 Ekim 2010 tarihinde teslim edilen A.nr. 170/2009 sayı ve 25 Eylül 2009 tarihli kararına itiraz etmiştir.
3. Başvurucu, sözde *Yüksek Mahkeme ile kendisinin resmi haberleşme eksikliğinden manipülasyon şüphesinin doğmasına ve bunun sonucunda müdahil taraf olarak madden ve manen zarar görmesine* sebebiyet veren Yüksek Mahkeme kararının Anayasaya uygunluğunun değerlendirilmesini talep etmiştir.
4. Başvurucu, *Anayasa Mahkemesinin alacağı kararla, adalet yararına delil ve olguları sunma yükümlülüğü bulunan davalının delil eksiliğine rağmen alındığı için bu haliyle eksik olan Yüksek Mahkemenin 170/2009 sayı ve 25 Eylül 2009 tarihli kararın iptalini talep etmiştir.*
5. Başvurucu, iş sözleşmesinden doğan haklarını sağlamaya gayret etmiştir.

Yasal dayanak

6. İstem, Anayasanın 113.7 maddesi, 03/L-121 sayılı Kosova Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi Hakkında Yasanın (bundan sonra "Yasa" şeklinde anılacaktır) 20. maddesi ve Kosova Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün (bundan sonra "İçtüzük" şeklinde anılacaktır) 56(1). kuralına dayandırılmıştır.

Davanın Mahkemeye geliş biçimi

7. Başvurucu 28 Ekim 2010 tarihinde Mahkeme Sekreteryasına başvurmuştur.
8. Mahkeme Başkanı, 7 Aralık 2010 tarihinde Yargıç Almiro Rodrigues'i raportör yargıç olarak görevlendirmiş ve Yargıç Robert Carolan başkanlığında Enver Hasani ve Gyljeta Mushkolaj'dan oluşan Ön İnceleme Heyeti'ni belirlemiştir.
9. Mahkeme, 11 Ocak 2011 tarihinde Kosova Yüksek Mahkemesi'ne başvurusunun A.nr. 170/2009 sayı ve 25 Eylül 2009 tarihli kararın Anayasaya uygunluğunun değerlendirilmesini talep ettiğini bildirmiştir.
10. Mahkeme, 24 Şubat 2011 tarihinde başvurucudan, Mitroviça Belediyesinin Bağımsız Denetleme Kurulu kararının iptalini talep ettiği davadan haberdar olup olmadığını teyit etmek amacıyla ilave bilgi talep etmiştir.
11. Başvurucu, 2 Mart 2011 tarihinde Mitroviça Belediyesinin dava dilekçesini herhangi bir zamanda teslim almadığını ve Yüksek Mahkeme'de böyle bir davanın görüşüldüğünden haberdar olmadığını bildirmiştir.
12. Anayasa Mahkemesi, 5 Nisan 2011 tarihinde Yüksek Mahkeme'yi başvurusunun iddiası konusunda bilgilendirmiş ve Mitroviça Belediyesinin Yüksek Mahkeme'ye teslim edilen bu dava dilekçesi ile davanın görüşülmekte olduğu konusunda başvurusunun haberdar olmadığını teyit etmesini talep etmiştir.
13. Yüksek Mahkeme 12 Nisan 2011 tarihinde başvurusunun davasıyla ilgili yazışmaları Mitroviça Belediye Meclisine 17 Ekim 2010 tarihinde teslim etmiş olduğunu Anayasa Mahkemesi'ne bildirmiştir.

14. Mahkeme, 25 Mayıs 2011 tarihinde Mitroviça Belediye Meclisine başvurunun iddialarını bildirmiş olup davayla ilgili yazışmaların Mahkemeye teslim edilmesini talep etmiştir.
15. Mitroviça Belediyesi Kamu Savcısı 10 Haziran 2011 tarihinde Mahkemeye 24 Şubat 2009 tarihli dava dilekçesinin bir nüshası ile Yüksek Mahkeme kararının bir nüshasını Mahkemeye göndermiştir.
16. Ön İnceleme Heyeti 7 Temmuz 2011 tarihinde Raportör Yargıcın raporunu görüştüktan sonra Mahkeme Heyetine istemin kabul edilirlğine ilişkin öneri sunmuştur.
17. Mahkeme Heyeti 6 Ekim 2011 tarihinde yaptığı danışmadan sonra bu kararı kabul etmiştir.

Dava olguları

18. Başvurucu 2001 yılında Mitroviça Belediyesi Jeodezi, Kadastro ve Mülk Müdürlüğünde müdür olarak göreve başlamıştır. Başvurucunun iş sözleşmesinin süresi 9 Mart 2008 tarihine kadar devam etmekteydi.
19. Mitroviça Belediye Başkanının 01/49 sayı ve 11 Ocak 2008 tarihli kararı ile Mitroviça Belediyesi Müdürlükleri müdürleri tayin edilmiştir. Bu karara göre başvurucu yeniden atanmamıştır.
20. Başvurucu, 01/49 sayılı karara karşı İdare ve Personel Müdürlüğü nezdinde 10 Mart 2008 ve 30 Nisan 2008 tarihlerinde itirazda bulunmuş olup bu konuda herhangi bir cevap almamıştır.
21. Başvurucu, 2 Ekim 2008 tarihinde Kosova Bağımsız Denetleme Kuruluna (bundan sonra KBDK şeklinde anılacaktır) başvuruda bulunup 01/49 sayılı karara itiraz etmiş ve talebinin yerinde bulunarak kabul edilmesini talep etmiştir. Başvurucu, mesleki yetkinlikleri ve kalifiyesine uygun bir iş yerinin bulunması ve iş sözleşmesine riayet edilmesini talep etmekteydi.
22. KBDK 10 Şubat 2009 tarihinde 02 (285) 2008 sayılı kararı almış, başvurucunun itirazı yerinde bulunmuştur. Bu kararda KBDK, işverene *“Bu kararın onaylanmasından sonra 15 gün içerisinde itiraz sahibinin iş sözleşmesinden kaynaklanan tüm haklarından istifade etmesi, iş sözleşmesinde belirtilen göreve geri alınmasının mümkün olmaması durumunda 2001/36 sayılı Kosova Memurluk Yönetmeliği 11. Maddesi 11.1 fıkrasına göre aynı maaşa sahip olacak mesleki yakınlıklarına ve kalifiyesine uygun bir görevde istihdam edilmesini”* emretmiştir.
23. 02 (285) sayılı karar İdare ve Personel Müdürünün bu kararı yürütme konusunda sorumlu olduğunu, bu karara uygun hareket etmemesi durumunda KBDK'nin Kosova Meclisini bilgilendireceğini öngörmüştür.
24. Bunun dışında KBDK kararının *“kanun yolu açıklamasında”* kararın *“nihai olup, idari usulde karara karşı itiraz hakkı öngörülmemiştir; ancak, hakkında mevcut yaslara uygun şekilde yargı süreci başlatılabilir”* bilgisine yer verilmiştir.
25. Mitroviça Belediyesi 24 şubat 2009 tarihinde KBDK kararına karşı Yüksek Mahkeme nezdinde itirazda bulunmuş, *“belediye müdürlükleri müdürleri memur statüsüne sahip olmayıp atama yoluyla görevlendirilen siyasi yetkililerdir”* açıklamasında bulunmuştur.

26. Başvurucu, 5 Mart 2009 tarihinde, 02 (285) 2008 sayılı kararın yürütülmediği konusunda KBKD'yi bilgilendirmiş ve söz konusu kararın yürütülmesi için KBKD'den yaslarla öngörölmüş tedbirlerin alınmasını talep etmiştir.
27. Kosova Yüksek Mahkemesi 25 Eylül 2009 tarihinde A.nr. 170/2009 sayılı kararı yayımlayıp Mitroviça Belediyesinin dava dilekçesini onamıştır. Bunun sonucu olarak KBKD'nin A nr. 02 (285) 2008 sayılı kararı iptal edilmiştir.
28. Bu kararda Yüksek Mahkeme'nin 20 Mart 2009 tarihinde KBKD'den yazışmaları göndermesi ve dava dilekçesine cevap vermesi talep ettiği açıklanmıştır. Bu talep 9 Haziran 2009 tarihinde tekrar gönderilmiş ve KBKD'den yazışmaların gönderilmemesi durumunda Yüksek Mahkeme'nin dava ile ilgili yazışmalar olmadan karar alacağı uyarısı yapılmıştır. Kararda KBKD'nin Yüksek Mahkeme'nin ikinci yazısına da cevap vermediği, yazışmaları göndermeyip davayla ilgili açıklama sunmadığı bildirilmiştir. Yüksek Mahkeme'nin A.nr. 170/2009 sayı ve 25 Eylül 2009 tarihli kararında bu idari davanın başvuruçunun da müdahil tarafı olduğuna ilişkin herhangi bir atıfta bulunulmamıştır. Bunun dışında Yüksek Mahkeme, başvuruçuyu ne bilgilendirmiş ne de davayla ilgili kararın bir nüshasını başvuruçuya göndermemiştir.
29. Başvurucu, Belediyeye yaptığı bir ziyaret esnasında Yüksek Mahkeme'nin bir karar çıkartmış olduğunu "tesadüfen" öğrendiğini beyan etmiştir. Başvurucu daha sonra Yüksek Mahkeme'den A.nr. 170/2009 sayılı kararın bir nüshasını talep etmiştir.
30. Yüksek Mahkeme, 8 Ekim 2010 tarihinde "A.nr. 170/2009 sayılı kararın bir nüshasının tarafınıza gönderilmesini talep ettiğiniz başvurunuz 04.10.2010 tarihinde kabul edilmiştir" açıklamasını yaptığıı teyit etmiştir. Yüksek Mahkeme aynı şekilde başvuruçuya "Kararların gönderimini yapmaz, bu sebepten haklarınızdan yararlanabilmeniz amacıyla ilk derce organı olan Kosova Bağımsız Denetleme Kuruluna başvurabilirsiniz" şeklinde bildirimde bulunmuştur.
31. Bunun sonucunda başvuruçucu, 18 Ekim 2010 tarihinde KBKD'ye gidip kararı talep etmiş ve kendisine bir nüsha verilmiştir.
32. Başvuruçunun Belediyenin Yüksek Mahkemede açtığı davayla ilgili herhangi bir nüshayı teslim aldığı veya davada müdahil olarak kendisine yargılama süresince veya ondan sonra herhangi bir tebligatta bulunulduğuna ilişkin herhangi bir delil bulunmamıştır.

Başvuruçunun argümanları

33. Başvurucu, Yüksek Mahkeme'de başlatılan ve nihai karar çıkartılan adli işlemde müdahil taraf olduğunu iddia etmiştir.
34. Böyle bir yargılamanın yapıldığı konusunda kendisine herhangi bir tebligatta bulunulmadığı, nihai karar çıktıktan sonra kendisinin tesadüfen bundan haberi olduğunu ileri sürmüştür.
35. Başvuruçunun, Anayasanın 31. Maddesi ile güvence altına alınan adil yargılanma hakkının, idari ve yargı organlarının hareket ve ihmalleri sonucunda ihlal edildiği görölmektedir.

Cevap ve açıklamalar

36. Mahkeme, başvuruçunun iddialarıyla ilgili Yüksek Mahkeme veya Mitroviça Belediyesinden herhangi bir cevap veya açıklama almamıştır.

İlgili yasal dayanaklar

37. Yüksek Mahkeme kararının yürürlüğe girdiği 25 Eylül 2009 tarihinde Kosova Cumhuriyeti Anayasası yürürlükteydi.
38. 1977 yılına ait İdari İhtilaflar Yasasının 16. maddesi şunu belirlemiştir: *“İtiraz edilen idari hükümden dolaysız zarar gören üçüncü kişi davada müdahil taraf konumundadır”*.
39. Bundan başka, İdari İhtilaflar Yasasının 27. maddesi, dava evrakının bir nüshasını davacı tarafından müdahil taraflara da gönderilmesini öngörmektedir.
40. Son olarak, İdari İhtilaflar Yasasının 33. maddesi, davada müdahil olan taraflara dava dilekçesinin bir nüshasının yetkili mahkemece gönderilmesini öngörmüştür.

İstemin kabul edilirliliği

41. Kabul edilirlilik koşulları Anayasa ile belirlenmiş olup Yasa ve İçtüzükte vurgulanmıştır.
42. Bununla ilgili olarak Mahkeme, Anayasanın 113 (7) maddesine atıfta bulunur. Bu madde şunu belirlemiştir:
- “Bireyler, Anayasa ile güvence altına alınan bireysel hak ve özgürlüklerinin kamu otoritelerince ihlali konusunda başvurmaya yetkilidirler, ancak yasa ile belirlenen tüm kanun yollarını tükettikten sonra.”*
43. Mahkeme, başvuruçunun yasalarla belirlenen tüm kanun yollarını tüketip tüketmediğini değerlendirmek durumundadır. Bu amaçla Mahkeme, KBDK 02 (282) 2008 kararının kanun yolu açıklamasındaki *“nihai olup, idari usulde karara karşı itiraz hakkı öngörülmemiştir; ancak, hakkında mevcut yaslara uygun şekilde yargı süreci başlatılabilir”* ifadeyi dikkate alır.
44. Mahkeme, başvuruçunun Yüksek Mahkeme’den kararı herhangi bir zaman teslim almadığını tespit etmiştir. Dahası Yüksek Mahkemenin 8 Ekim 2010 tarihli yazısında kararın başvuruçuya gönderilmeyeceği, bunun yerine KBDK’ye başvurması gerektiği bildirilmiştir. Öyle ki başvuruçunun, yasalarla öngörülmüş kanun yollarından yararlanması mümkün olmamıştır.
45. Mahkeme aynı zamanda, 1977 yılına ait İdari İhtilaflar Yasasının itirazı kural olarak öngörmediğini de tespit etmiştir.
46. Ancak, 1977 yılına ait İdari İhtilaflar Yasasının 52 (6) maddesi kararla sonuçlanan davanın *“müdahil tarafın İdari İhtilaf yargılamasına katılmaya imkan verilmediyse”* yargılamanın tekrar edilebileceğini öngörmüştür.
47. Mahkeme, KI 41/09 sayılı AAB-RIINVEST Üniversitesi – Kosova Hükümeti davasına ilişkin 27 Ocak 2010 tarihli kararına atıfta bulunmak ister. Bu kararda şu ifadeye yer verilmiştir:

“Başvuruculardan mevcut etkin tüm kanun yollarını tüketmeleri istenmektedir. Mahkemeden kendi hükmünü yeniden gözden geçirmesini talep etmek gibi olan takdire bağlı ya da olağandışı yolların tüketilmemesi gereklidir (bkz. mutatis mutandis, AİHM, Çınar – Türkiye davası, Başvuru n: 28602/95. 13 Kasım 2003 tarihli Karar).

48. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) “*Hakkında ‘suç işlediği’ suçlaması bulunan kişinin bulunmadan yargılanmasına yerel kanunlar izin veriyorsa (...),işleme ilgili bilgi verildiği anda kişi, kendisini dinleyen mahkemece çıkartılmış suçlama esasına ilişkin bir karar alabilecek durumda olması gerekir.*” değerlendirmesini yapmıştır (bkz. *Colozza – İtalya davası, 12 Şubat 1985 tarihli kararın 27. maddesi, A 89 serisi 29. maddesi.*
49. Bunun gibi yeni bir karara imkan veren usul varsa, ilke olarak davacının bundan yararlanması gerekirdi: Müdahil tarafın gıyabında alınmış bir kararla ilgili süreler geçtikten sonra itiraz etme imkanı tüketilmesi gereken bir kanun yolu olmalıdır, ancak, davanın özel koşullarında etkili olmayacaktır (bkz. *Sejdovic – İtalya davası [DHM], No. 56580/00, 43 ve 47-55. Maddeler, AİHM 2006 II).*
50. Mahkeme, Yüksek Mahkeme’deki yargılamanın tekrarlanabileceği veya yargılamaya katılıp kendi delillerini sunabileceği konusunda başvuruçunun bilgilendirilmediğini tespit etmiştir.
51. Öyle ki Mahkeme, AİHM’nin yukarıda zikredilen içtihadının bu davada etkin görünmeyen olağanüstü kanun yollarını tüketmemesi gereğiyle ilgili *mutatis mutandis* şeklinde uygulanabileceğini değerlendirmektedir.
52. Netice itibariyle dava koşullarını, bu mahkemenin ve AİHM’nin içtihadını dikkate alarak, Anayasa Mahkemesi başvuruçunun başvurusunun kabul edilir olduğu sonucuna varmıştır.

Başvurunun temel hukuki yönlerinin değerlendirilmesi

53. Daha önce de belirtildiği üzere başvuruçusu, Anayasanın 31. maddesi ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 6. maddesi ile güvence altına alınan haklarının ihlal edildiğini ileri sürmüştür.
54. Anayasanın 31. maddesi [Adil ve Tarafsız Yargılanma Hakkı] şunu belirlemiştir:
 1. Herkesin mahkeme, diğer devlet organları ve kamusal yetkiye sahip kurumların nezdinde eşit muamele haklarının korunması güvenceye bağlıdır.
 2. Herkes, yasalara göre kurulmuş bağımsız ve tarafsız mahkemenin makul bir süre içerisinde kendisi hakkında kararlaştırdığı hak ve sorumlulukları veya işlediği herhangi bir suç duyurusu duruşmasının kamuya açık yapılması hakkına sahiptir.
55. Dahası, Anayasanın 53. maddesi [İnsan Hakları Hükümlerinin Yorumlanması] şunu belirlemiştir:

Bu anayasayla güvenceye bağlanan insan hak ve temel özgürlüklerinin yorumlanması, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarıyla uyumlu şekilde yapılır.
56. Bundan başka Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 6(1) maddesi şunu belirlemiştir:

1. Herkes, gerek medeni hak ve yükümlülükleriyle ilgili anlaşmazlıkların çözümlenmesi, (...) bir mahkeme tarafından davasının makul bir süre içinde adil (...) olarak görülmesini istemek hakkına sahiptir.
57. Diğer yandan başvuru, daha açık bir şekilde davada müdahil olduğunu ve idari ile yargı organlarının fiil ve ihmalden dolayı adil yargılanma hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüştür.
58. AİHM duruşmaya katılım hakkının özellikle 6 (1) maddesinde belirtilmediğini değerlendirmektedir: “Bu maddenin genel anlamdaki amacı ve hedefi ‘suç fiili ile suçlanan kişinin’ duruşmaya katılma hakkı olduğunu gösterir (bkz. *Colozza İtalya davası*, 12 Şubat 1985, madde 27, A 89 Serisi). “Sözleşmenin 6. maddesi bir bütün olarak ele alındığında, sanığın, hakkındaki yargılamaya katılma hakkını güvence altına alır. Bunun anlamı, diğerlerin yanı sıra, sadece duruşmaya katılma hakkını değil, duruşmayı dinleme ve katılım hakkını da kapsamaktadır. Bu hak, aleyhtar usul kavramının içinde de kapsanır (bkz. *Ziliberg – Moldova*, no. 61821/00, madde 40, 1 Şubat 2005).
59. Bundan başka, 6(1) maddesi hem medeni usul hem de ceza usulünde uygulanır. 6 (2) ve (3) madde fıkraları ceza usulünde uygulandığını vurgulasa da, AİHM 6. maddenin bir “bütün olarak ele alındığında” medeni usulde de uygulanabileceğini değerlendirmiştir.
60. Anayasa Mahkemesi, Anayasanın 53. maddesine göre Anayasa ile güvence altına alınan insan hak ve özgürlüklerini “Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarıyla uyumlu şekilde” yorumlamakla yükümlüdür.
61. Mahkeme, bu davada yargılamanın Yüksek Mahkeme’de başvuru hakkının katılımı olmaksızın başlayıp nihai kararın çıkartıldığını ve alınan kararlar ilgili başvuru hakkını bilgilendirilmediğini tespit etmiştir.
62. Öyle ki Anayasa Mahkemesi, Sözleşmenin 6(19 ve Anayasanın 31. maddelerinin bu davada uygulanacağını tespit etmiştir.
63. Diğer yandan başvuru, yargılama süreci boyunca kendisinin katılmamasının ve kesinleşmiş karar hakkında bilgilendirilmemesinin adil yargılanma hakkını ihlal ettiğini iddia etmiştir.
64. Adil yargılanma temel hakkı, Anayasanın 54. maddesi [Hakların Yargı Yoluyla Korunması] ile güvence altına alınan hakların yargı yoluyla korunması temel hakkından gelmektedir. Aslında, adil yargılanma hakkı, başta mahkemeye başvurma hakkı olmak üzere, diğer bir dizi hakkı genel anlamda kapsamaktadır.
65. Mahkeme, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 6. maddesinde belirlenen usul güvencelerinin, medeni hak ve yükümlülüklerle ilgili konularda herkesin mahkemeye itiraz yoluyla başvurma hakkını güvence altına alır. Bu şekilde “mahkemeye başvurma hakkını” içerip medeni konularla ilgili dava açma, bu hakkın sadece bir yanını kapsamaktadır (bkz. *Golder – Birleşik Krallık*, 21 Şubat 1975 tarihli kararın A 18 serisi, s. 13-18, 28-36. maddeler). Mahkemeye başvurma hakkı sadece dava açma hakkını değil, davayla ilgili “mahkeme kararını” teslim alma hakkını da içerir.
66. Bu yönde AİHM’ni, “davacının sadece duruşmanın yapılacağı yer ve zaman hakkında bilgi olması için değil, duruşmaya hazırlıklı katılabilmesi için yeterli zamana sahip olmak amacıyla çağırılmamıştır (bkz. *Gusak – Rusya davası*, 7 Haziran

2011 kararı, başvuru no 28956/05, madde 27) şeklinde değerlendirmesi bulunmaktadır.

67. AİHM devamında, “yargılama süreciyle ilgili gelişmeler ve mahkemenin davayla ilgili kararları konusunda haberdar edilmemesi ve böyle kararların yargılamanın ilerleyişini etkileyecek türden olmaları durumunda, davacının mahkemeye başvurma hakkı yanlıtıcı olurdu” (bkz. *Sukhorubchenko – Rusya davası*, 10 Şubat 2005 tarihli kararın 53. maddesi).
68. Söz konusu davada KBDK 02 (285) 2008 sayılı kararında davacının dava dilekçesini yerinde bularak Mitroviça Belediyesine “kararın alındığı tarihten 15 gün içerisinde davacının iş sözleşmesinden doğan tüm haklarından istifade etmesine imkan sağlanmasını (...)” istemiştir.
69. Bu arada Mitroviça Belediyesi KBDK’nin kararına karşı Yüksek Mahkeme nezdinde itirazda bulunmuştur. Kosova Yüksek Mahkemesi’nin çıkarttığı A.nr. 170/2009 sayılı kararla Mitroviça Belediyesinin davasını onaylamış, bunun sonucunda KBDK’nin A 02 (285) sayılı kararını bozmuştur. Başvurucu, tüm bu süreçte ihmal edildiğini ileri sürmüştür.
70. Aslında, Mitroviça Belediyesi, başvurusunun da müdahil olduğu davayı Yüksek Mahkeme nezdinde açmıştır. Öyle ki başvurusunun bu davayla ilgili haberi olmamış olamaz; çünkü dava, onun medeni haklarının belirlenmesinde önemli etkiye sahiptir. Bu tespit İdari İhtilaflar Yasasının 16. maddesi ile teyit edilmiştir. Söz konusu madde şunu belirlemiştir: “İtiraz edilen idari hükümden dolaysız zarar gören üçüncü kişi davada müdahil taraf konumundadır”.
71. İfade edilmesi gerekir ki Anayasanın 101(2) maddesine göre bağımsız denetleme kurulu olarak KBDK “Kamu hizmetleri kural ve ilkelerine uymayı denetler”.
72. Diğer yandan Anayasanın 102 ve 103. maddelerine göre “yargı makamı (...) eşit derecede mahkemelere erişimi sağlar” ve “Kosova Yüksek Mahkemesi en yüksek yargı organıdır”.
73. Yüksek Mahkeme’den talep edilen dava yazışmalar, başvurusunun 01/49 sayılı karara karşı KBDK’na itirazda bulunduğu Mitroviça Belediyesinin davasıyla ilgilidir. Öyle ki başvuru ile Belediye bu davada müdahil taraflardı ve Yüksek Mahkeme’nin 8 Ekim 2010 tarihli yazısında belirtildiği üzere KBDK, “ilk derece” organı niteliğinde faaliyet göstermekteydi.
74. Mahkeme, AİHM’nin yukarıda zikredilen içtihadının bu davada *mutatis mutandis* uygulanabileceğini; başvurusunun, sadece haberi olması için değil, kendi argüman ve delillerini sunabilmesi amacıyla yargılamaya davet edilmesi gerektiğini değerlendirmiştir.
75. Öyle ki Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 6(1) maddesiyle ilgili olarak Anayasanın 31. maddesinin ihlal edildiğini sonucuna varmak gerekir.

BU SEBEPLERDEN DOLAYI OYBİRLİĞİYLE

- I. İstem kabul edilir olduğuna,
- II. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 6. maddesi [Adil Yargılama Hakkı] 1. fıkrası ile ilgili olarak Anayasanın 31. maddesi [Adil ve Tarafsız Yargılama Hakkı] ihlali bulunduğu,
- III. Kosova Yüksek Mahkemesi'nin A. nr. 170/2009 sayı ve 25 Eylül 2009 tarihli kararının geçersiz ilanına,
- IV. Bu Mahkemenin kararı doğrultusunda davanın yeniden görüşülmesi için Yüksek Mahkeme'ye iadesine,
- V. Bu kararın uygulanmasının takibine karar verilmiştir.
- VI. Geçici tedbir isteminin REDDİNE karar verilmiştir.
- VII. İşbu karar Yasanın 20.4 maddesine uygun şekilde taraflara bildirilip Resmi Gazetede yayımlanır.
- VIII. Karar derhal yürürlüğe girer.

Raportör Yargıç

Anayasa Mahkemesi Başkanı

Almiro Rdrigues , imza

Prof. Dr. Enver Hasani, imza